

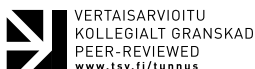
Toimittaneet
Jukka Kortti, Mari Viita-aho,
Rami Mähkä & Aleksi Marti

Kerto- muksia kansakunnasta

**Suomi ja suomalaisuus
muuttuvassa
historiakulttuurissa**

Gaudeamus

Teoksen kirjoittamista on tukenut Koneen Säätiö.

Copyright © 2024 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Emmi Kyytsönen

Kannen kuvat: ilmavalvontalotta: SA-kuva; Kansallismuseo: 1950-luku, Helsingin kaupunginmuseo (XLVIII-1654); nuoria koulu-laisia luokassa: Thérèse Bonney, 1939, Museovirasto / Historian kuvakokoelma.

KL 92 • UDK 948.0

ISBN 978-952-345-277-0

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2024

SISÄLLYS

Jukka Kortti, Mari Viita-aho, Aleksi Marti & Rami Mähkä •
Johdanto. Kansakuntaa kertomassa 9

I

HISTORIAKULTTUURI JA HISTORIATIEETOISUUS

1. *Jukka Kortti* • Historiakulttuuri ja kansakunnan narratiivit . . 35
2. *Pertti Grönholm* • Historiatietoisuudet ja kilpailevat
käsitykset menneisyyden merkityksestä 48
3. *Ilkka Lähteenmäki* • Populaarit historiasisällöt
mediaympäristössämme 66

II

SUOMEN VIRALLISTA HISTORIAKULTTUURIA RAKENTAMASSA

4. *Jan Löfström* • Historianopetus kansakunnan rakentajana . . 85
5. *Eemeli Hakoköngäs & Inari Sakki* • Suomen ja natsi-
Saksan yhteistyö oppikirjoissa ja verkkokeskustelussa 97
6. *Mari Viita-aho* • Suomen kansallismuseo poliittisena ja
eettisenä toimijana 113
7. *Mari Viita-aho & Jukka Kortti* • Kansallismuseon
Suomen tarina -näyttely suomalaisuutta rakentamassa 128
8. *Aleksis Martti & Mari Viita-aho* • Kansallismuseon
Suomen tarina -näyttely yhteisöllisen muistamisen
paikkana 145
9. *Samu Nyström* • Historiaviestintää Suomi 100 -hankkeessa . . 161

III
ESTEETTISET JA POPULAARIT
TULKINNAT SUOMESTA

10. <i>Martina Marti</i> • Taiteilijoiden muuttuvat tarinat suomalaisuudesta	179
11. <i>Rami Mähkä</i> • Sinä vuonna 2018. Suomen sisällissota muistovuoden populaari- ja mediakulttuurissa	194
12. <i>Jukka Rantala</i> • <i>Tuntematon sotilas</i> -elokuvien merkitys opettajaopiskelijoiden historiallisessa identiteetissä	212
13. <i>Jukka Kortti</i> • Sota, ylisukupolvinen muisti ja historiallinen dokumenttielokuva historiakulttuurissa.	228
14. <i>Olli Kleemola</i> • Talvisodan muistomerkki ja sodan kuvat	243
Viitteet, lähteet ja kirjallisuus	258
Hakemistot	322
Kirjoittajat	334